

Становище

**за дисертация за придобиване на научна степен „доктор“
по научна специалност “Теория на възпитанието и дидактика”,
професионално направление 1.2. Педагогика,
област на висше образование 1. Педагогически науки
към катедра “Педагогически и социални науки”
на Педагогически факултет към Тракийски университет
Тема на дисертационния труд “Педагогическа консултативна
подкрепа за родители на деца с хронични заболявания”,
Докторант Елена Иванова Буюклиева**

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

Елена Иванова Буюклиева е зачислена като докторант редовна форма на обучение със срок от три години. Докторантът успешно е изпълнил поставените задачи, положил изпитите по индивидуалния учебен план и получил необходимия брой кредити. На тази основа ФС на Педагогическия факултет към Тракийския университет е отчислил докторанта с право на защита. Процедурата е спазена.

Дисертацията е представена в обем от 268 стандартни страници основен текст, 30 таблици, 28 диаграми. Съдържа увод, четири глави, изводи и заключение, научни приноси, използвани източници и приложения. Използваната литература е актуална и целесъобразно подбрана по темата. Цитираните източници са 112, от които 11 – на български език, 95 – на английски език и 6 – на руски език. Тези факти доказват значителната теоретична подготовка на докторанта по темата на научното изследване.

В увода докторантът много добре мотивира избора на тема на дисертационното изследване с мащабността на хроничните заболявания при децата и необходимостта от педагогическа консултативна подкрепа за

родителите на тези деца. Съгласна съм с изказаното мнение, че това е тема, която в много случаи се negliжира, като по-скоро вниманието се насочва към други проблеми като агресия, насилие и т.н. Подчертан е смисъла на изследването с извеждане на профилни характеристики на родителите на дете с хронично заболяване, които да подпомогнат разпознаването на доминиращите дименсии и развитие на продуктивна тенденция в родителския ангажимент.

Дисертационното изследване е мултидисциплинарно. Оригиналността му се изразява в това, че е направен опит да се модифицират изведени в психологическото консултиране тенденции и на тази основа е структурирано педагогическото консултиране на родители на деца с хронични заболявания. Прецизно са формулирани целта и задачите на изследването (с. 99), основната хипотеза (с.100), предмета на изследването (с. 101), изследователския обект (с. 101).

Научно-теоретичните основания на изследването са задълбочени и логично подредени в дисертацията: понятийни аспекти на социалния феномен “семейство”, проблемът за семейното/родителското възпитание, проблемът за училищните постижения на детето през погледа на семейството/родителите, семейното функциониране при наличие на детска хронична болест, консултативна подкрепа на семейства/родители.

Концептуалните измерения на изследването са моделирани въз основа на проведения в първа глава на дисертацията теоретичен обзор. Общият брой на изследвани лица 232 през периода 2015 – 2017 г. е доказателство за мащаба и достоверността на проведеното изследване. Научнопедагогическото моделиране е подходящ метод за изследване по темата. Коректно са приложени и допълнителните методи на изследване: контент – анализ, процедури за статистическа обработка и статистически анализ на данни, анкетно проучване, структурирано интервю, метод на експертните оценки. Приложените изследователски методи дават

основание на докторанта да изведе 19 изследователски индикатора (с. 121-с. 122). Статистико-аналитичната верификация на данните, както и последващия контент – анализ на данните и резултатите са основание на докторанта да установи емпирични характеристики на профили на родители на деца с хронични заболявания. В зависимост от профилите на емпирично ниво са моделирани стратегии за педагогическа консултативна подкрепа на родители на деца с хронични заболявания.

Обсъждането на емпиричните данни е логично структурирано: представяне на емпирични данни, установени чрез изследователския инструментариум; преобразуване на емпиричните данни в емпирични резултати чрез статистико-аналитична верификация и формулиране на основни емпирични резултати чрез контент – анализ на данни (с. 124 – с. 221).

Дисертационният продукт “Емпирико-рационален модел на педагогическа консултативна подкрепа на родители на деца с хронични заболявания” (с. 221) е иновативен. Изяснени са целите на педагогическата консултативна подкрепа (с.231), основна стратегия и средства (с..232) Основополагащо място в предложения модел заема изграждането на проактивно поведение и креативност.

Авторефератът е в обем от 44 стр. и коректно представя съдържанието на основните части на дисертационното изследване.

В периода на докторантурата Елена Буюклиева е представила 3 публикации по темата на докторската дисертация.

2. Научни приноси

Анализът на представената докторска дисертация на Елена Буюклиева ми дава основание да посоча следните научни приноси:

1. *За първи път в нашата научна педагогическа литература се въвежда понятието “педагогическа консултативна подкрепа”.*

Този научен принос е постигнат чрез модифициране на характеристики и стратегии за психологическо консултиране на родители на деца с хронични заболявания. Понятието дава възможност да се допълни както теоретичната литература, така и да се открият нови възможности в практиката относно същността и насоките за педагогическата подкрепа на родители на деца с хронични заболявания.

2. *За първи път у нас се предлага “Емпирико-рационален модел на педагогическа консултативна подкрепа на родители на деца с хронични заболявания”*. Този научен принос позволява да се допълни и разшири нормативната база, като намери място в процедурите, разписани в Наредбата за приобщаващо образование от 2017 г.

3. Заключение

Представеният дисертационен труд “Педагогическа консултативна подкрепа за родители на деца с хронични заболявания” от Елена Иванова Буюклиева отговаря на изискванията като обем, структура и съдържание на дисертация за присъждане на научна степен “доктор”.

Посочените по-горе съображения ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на докторанта Елена Иванова Буюклиева научна степен “доктор” по научна специалност “Теория на възпитанието и дидактика”.

29.03.2018 г.

гр. София

доц. д-р Евгения Тополска

ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”

Филиал Враца